

Маленькі ЖІНКИ

I частина

Луїза Мей Олкотт

Харків
«ФОЛІО»
2019

Розділ перший

Гра у прочан

— Різдво — не Різдво без подарунків, — незадоволено мовила Джо, зручно вмовившись на килимі поблизу каміна.

— Як це все-таки жахливо — бути бідним! — роздивляючись свою стареньку, поношену сукню, зітхнула Мег.

— Гадаю, це так несправедливо, що одні дівчата мають все, будь-які красиві речі, які тільки забажають, а інші — нічого, — додала Емі, з прикрістю підшморгуючи носом.

— Але ж у нас є батьки, а ще ми є одна в одній, — долинув із закутку вітальні голос Бет.

— У нас немає батька, і ще довго не буде, — сумно сказала Джо, і чотири юні обличчя, які наче засвітилися у відблисках полум'я після обнадійливих слів Бет, знову затьмарились. Джо не сказала «можливо, ніколи не буде», але всі подумали про це. Кожна з дівчат задавалася запитанням: як там батько — там, де йде війна.

На хвилину зависло мовчання. Але потім тишу порушив голос Мег. Він звучав трохи незвично:

— Ви ж знаєте, чому мама відмовилася від подарунків на Різдво. Бо вважає, що не маємо витратити гроші на розваги, коли наші люди страждають на війні. Ми не можемо бути поряд з ними, але можемо принести хоча б таку маленьку жертву. Це було б і нашим подарунком, і нашим задоволенням від цього. Однак часом

я боюся, що мені це не під силу, — Мег похитала головою, наче шкодуючи за тими красивими речами, які хотіла б мати.

— Я не впевнена, що це щось змінить. У кожної з нас є хіба долар, тож я сумніваюся, що від нашого вчинку армії стане краще. Але насправді мені нічого не потрібно, я не очікую від матері подарунків. Хоч... мені хотілося б мати хіба що «Ундіну» Фуке, — з сумом промовила Джо, адже вона була справжнім книжковим черв'яком.

— А я хотіла б присвятити себе музиці, розучуванню нових творів, — сказала Бет і зітхнула так тихо, що ніхто не почув — хіба що коцюба й чайник.

— А я б купила коробку фаберівських олівців для малювання. Вони мені справді потрібні, — в голосі Емі відчувалася незвична рішучість.

— Але ж... мама нічого не казала про наші гроші. Гадаю, вона не хоче, щоб ми взагалі від всього відмовилися. Можемо, наприклад, купити для себе якусь дрібничку, щоб хоч трохи розвіятися. Я впевнена, що ми достатньо плідно й багато працювали, щоб заробити собі на такі речі, — майже крикнула Джо, але відразу знітилась і почала оглядати свої підбори.

— Я знаю, що я це заслужила. Я витрачала свій час, навчаючи непосидючих дітей цілими днями. А могла б проводити ці години вдома, насолоджуючись спокоєм, — почала знову скаржитися Мег.

— Це не вартує й половини зусиль, котрі витрачаю щодня я, — мовила Джо. — Чи хотіли б ви проводити цілі дні з нервовою, метушливою старою, яка вимагає від вас ходити по струнці, задовольняючи всі її примхи? Що б ви не робили, вона ніколи не буде задоволена, доводячи вас до сліз і бажання вистрибнути у вікно!

— Ці хвилювання, звісно, не дуже приємні, але, гадаю, що мити посуд і слідкувати за порядком у домі — ось найгірша у світі робота. Це шкодить моїй красі, а руки стають такими жорсткими, що важко справлятися з рукоділлям.

Цього разу Бет гучно зітхнула і подивилася на свої грубі руки.

— Я не вірю, що хтось із вас страждає так сильно, як я, — вигукнула Емі. — Вам хоча б не треба ходити до школи, де зухвалі дівчата знущаються з тебе, якщо ти припустилася якоїсь помилки, а то й сміються над твоїми сукнями і образливо висловлюються про батька тільки через те, що він бідний. Вони навіть знущаються з тебе, якщо твій ніс видається їм несимпатичним.

— Якщо ти маєш на увазі наклепи чи образи, то тоді краще говорити не «сміються», а «насміхаються». Наклеп — це щось схоже на те, як тато клепає свої пляшки для розсолу, — намагалася пожартувати Джо.

— Я знаю, що маю на увазі, не треба мене повчати й іронізувати. Нові слова вдосконалюють словниковий запас, — з гідністю відбивалася Емі.

— Дівчата, перестаньте цькувати одна одну. Ви хотіли б, щоб тато не втратив усі статки, коли ми були малими? Я розумію це, Джо. Дорогі мої! Тоді ми не мали ніякого клопоту та не вміли цінувати те, що в нас було, — сказала Мег, повертаючись сподами у кращі часи.

— Але ж не так давно ти твердила, що ми щасливіші за царських дітей, бо вони, незважаючи на багатство, постійно влаштовують братовбивчі війни та розчаровують всіх.

— Так, я справді казала таке, Бет. Я й досі так вважаю. Справді, нам доводиться працювати, але ми дуже веселі і вміємо посміятися над собою. Джо недарма казала, що між нами є особлива єдність.

— Джо постійно каже про такі речі, — зазначила Емі, подивившись на довготелесу фігуру, що розтяглася на килимі.

Джо негайно підвелася, поклала руки в кишені, і почала щось насвистувати.

— Джо, припини. Ти поводишся, як хлопчисько.

— Тому-то я це й роблю.

— Я ненавиджу грубих дівчат, котрі не мають нічого жіночного!

— А я ненавиджу надто ніжних, манірних дівчат!

— *Пташки в маленьких гніздечках мирно живуть, мирно живуть...*, — заспівала Бет зі смішним виразом миротворця на обличчі. Дівчата засміялися, і невеличка сварка поступово забулася.

— Справді, любі, ви обидві не дуже-то й маєте рацію, — сказала Мег. Вона постійно «читала лекції», намагаючись справно виконувати роль старшої сестри. — Ви вже достатньо дорослі, щоб не вдаватися до хлоп'ячих забавок. Джозефіна, ти точно вже не дитина й маєш поводитися гідно. Я могла промовчати, коли ви були маленькими. Але подивись на себе: твоє волосся зібране у високу зачіску, як у справжньої юної леді.

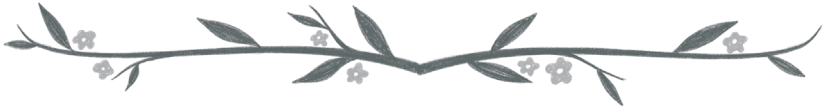
— А я не хочу бути леді! А якщо вся справа в моєму високо піднятому волоссі, то я краще носитиму два хвости років до двадцяти, — закричала Джо, зриваючи з зачіски сітку, що тримала густе каштанове волосся — тепер воно спадало на її плечі та спину. — Не хочу думати, що я виросту й мене називатимуть панно Марч, що носитиму довгі сукні й виглядатиму, як примарна китайська айстра! Бути дівчиною — жахливо, особливо, коли тобі подобаються хлоп'ячі ігри! Я розчарована, що не народилася хлопчиком. Якби я не була дівчиною, то пішла б на війну разом з татом. Натомість залишаюся вдома і займаюся плетивом, як стара руїна!

Джо труснула блакитною армійською шарпеткою так, що спиці вдарилися одна об одну, ніби іспанські кастаньети, а клубок з нитками перелетів через всю кімнату.

— Бідна Джо! Це дуже прикро, але їй навряд чи можна допомогти. Треба намагатися приймати те, що є. Ти хоча б можеш уподібнити своє ім'я хлоп'ячому. У будь-якому разі можеш грати роль нашого старшого брата, — сказала Бет, погладжуючи густе волосся Джо. Навіть нескінченне миття посуду не змогло вбити лагідність пальців Бет.

Ризбо в гани Маре

Зміст

<i>Розділ перший. Гра у прочан</i>	3
<i>Розділ другий. Щасливого Різдва</i>	19
<i>Розділ третій. Малий Лоуренс</i>	34
<i>Розділ четвертий. Тяготи</i>	47
<i>Розділ п'ятий. Сусідські взаємини</i>	62
<i>Розділ шостий. Бет знаходить Небесне місто.</i>	78
<i>Розділ сьомий. Трясина відчаю Емі</i>	88
<i>Розділ восьмий. Джо зустрічає Аполліона</i>	98
<i>Розділ дев'ятий. Мег прямує на ярмарок суєти</i>	113
<i>Розділ десятий. Таємничі абрєвіатури</i>	135
<i>Розділ одинадцятий. Експеримент</i>	150
<i>Розділ дванадцятий. Пікнік</i>	164
<i>Розділ тринадцятий. Замки з піску</i>	190
<i>Розділ чотирнадцятий. Секрети</i>	201
<i>Розділ п'ятнадцятий. Телеграма</i>	212
<i>Розділ шістнадцятий. Листи</i>	223
<i>Розділ сімнадцятий. Маленька вір'янка</i>	234
<i>Розділ вісімнадцятий. Похмурі дні</i>	244
<i>Розділ дев'ятнадцятий. Заповіт Емі</i>	253
<i>Розділ двадцятий. Довіра.</i>	263
<i>Розділ двадцять перший. Розіграш Лорі</i>	272
<i>Розділ двадцять другий. На лагідній галявині</i>	289
<i>Розділ двадцять третій. Тітонька Марч вирішує питання.</i>	299